

slabega in nejakega, vse naj ostane mirno domá, naj delajo in ničesar naj se ne bojé; a drugi, ki ste zdravi in krepki, stopite na noge in primite za orožje, da se združeni borimo zoper našega starega „dušmanina“ in rabeljna, proti Ozmanu. Vsi na noge, pravoslavni, katoličani in Mohamedani; na noge vsi, da se kakor složni in srečni bratje osvobodimo in da skupno in bratsko svobodno živimo, braneč in spoštuječ jeden drugemu mater, premoženje in vero.

Na noge, bratje! V imenu mojega gospodarja kneza Milana prinašam vam svobodo, pravico in prosveto. Ako nas bratski sprejmete, dobro bode vam in nam, ako bode trdi — vedite, da bom zapalil vsako kočo, iz katere se bode zaslišal strel, in streljal se bode vsakedo, ki sproži puško na nas; vsakoga bom silno ostro kaznoval, ki se bode ustavljal mojim naredbam; a kakor bom ubogljivim človešk, tako bom oster proti upornikom, podpihovalcem in ubežnikom.

Še enkrat vas vse bratski kličem pod zastavo našega druzega gospodarja kneza Milana M. Obrenovića IV., katero je razvil, da prestriže zarote, uniči tiranstva in nasilja in da nam izvojskuje svobodo.

Složno naprej, bratje, z nami in našim gospodarjem in z nami bode gospod Bog in njegova pravica.“

V Bosniji junija meseca 1876. leta.

Adresa generalu Černajevu.

Moskovski slovanski odbor je poslal telegrafično generalu Černajevu naslednjo zaupnico:

„Zlatna Moskova, stolica carska in kraljica vseh Ruskih mest pošilja Tebi in Tvojim vojakom, našim svobodoumnim bratom, najsrčneje pozdrave. Naprej zatorej, slavni junak in premagalec silnega Samarkanda!

Naj se zopet zablíši nepremagljivi častni križ na stolpu sv. Sofije! V njegovem svitu naj otamni leskot polumeseca kakor se staja vosek pri ognji. Tvoja zmaga je tudi naša zmaga! To geslo nabaja v prsih vsacega živega Rusa najgorkejši odziv. Mi Ti bodemo v vseh obzirih pomočniki; denarjev, orožja in milijonov slovanskih src Ti ne bode treba pogrešati. Vse smo Ti pripravljene žrtvovati, kar zaslučuje zavest in misel Slovanstva!

A ko bi promenljiva bojna sreča strategično Tvojo znanost in neustrašljivost hrabrih balkanskih sinov izdala, bodi uvérjen, da hočemo mi, národ Ruski, storiti, kar zahteva naša čast in kar nam zapoveduje naš národni, verski spomin. Na pogoriščih vasí in mest in pri truplih sovragov naših podatí hočemo Tebi in bratom našim na Balkanu železno svojo roko!

Nadjamo se, da prijateljske države, ki so nam obvezane s svojo blagodarnostjo, nas ne bodo izdale, da izpeljemo misel, pri kateri nam mora pomagati sam Bog. A ko bi nas vse izdalo, — ko bi šli v nasprotnikov tabor celó oni, ki jih imamo za svoje prijatelje, ne ostaja nam družega, nego da se od snežnih vrhov Sibira do palmovih bregov Črnomorskih, od ustja Amura do reke Visle lotimo meča; in le, ako pade 100,000.000 Rusov, mógli bodo neprijatelji na novo zakovati v lance. Slava ideji slovanski! Slava národni Rusiji!“

Bolgarski list „Den“,

ki izhaja pred nosom Turške cenzure, je prinesel naslednji dopis iz Vidina:

„Kar naše vasí trpé od Črkesov in bašibozukov, ni mogoče popisati. Španjska inkvizicija ni bila senca proti sedanjemu trpljenju mirnih Bolgarskih vasí. Tù imate dokaze: Pred nekaterimi dnevi je zajelo več Čr-

kezo*) dva pastirja v neki vasi blizo mesta, a ni jim bilo dovolj, da so njima odvzeli ovce, temuč iz same hudobnosti so pretepli pastirja, da je eden ostal mrtev na mestu. V neki drugi vasi blizo Donave so prinašali Črkezi strašne grozovitosti. Povezavši starce in starke lotili so se kakor divja zverina v svoji strasti žen in deklet. Eden izmed te živinske drhali, nenasiten samo s tem, obesi neko dekle za noge in jo začne rezati kakor ovco! Pri tem barbarskem prizoru je največ tja dospelih mož in žen, nemogoče drugače se rešiti, poskakalo v Donavo, a druge so posekali divji, razuzdani Črkezi. To so resnični prigodki, za katere sem vam porok s svojo glavo. Ko bi vam hotel popisati vsa hudodelstva te zverine, potreboval bi nekatere dni; a le to vam naznanjam, da, kedar Črkezi pridejo v kako vas, se najprej loté mirnih kóč. Hipoma se začuje tožni jók žen in otrók, a nikdo jih ne sliši, in v kratkem času je zopet vse tiho. Pa kaj se je godilo? Meč, puška in jatagan so govorili, ogenj pa dokončal.“

Mnogovrstne novice.

* *Krvav dež se je vtilil 14. t. m. čez mestice Kovno na Poljskem. Iz Varšave se 17. dne t. m. piše, da nikjer manj kakor v Kovnu ljudstvo ne verjame, da se bodo Turške homatije brez silne vojske poravnale. In ko je omenjeni dan s črnih oblakov začel rdeč dež liti, kričalo je iz sto in sto grlov: „to je kri; to pomeni vojsko, smrt, kugo!“ in strah je potrl vse prebivalce, dokler ni dubovščina s prižnic ljudstvo podučila, da prikazen ta ni nič prečudnega, ampak prav navadna stvar, da tedaj ne pomeni ne vojske ne krvi. Z drobnogledom napravljena preiskava res prav krvave deževnice je pokazala, da je dežju primešano bilo neizmerno veliko rdečih nitkastih gliv (gobic), ki jih je nekod vihar v zrak vzdignil, kjer so se v dežji raztopile in potem na zemljo padle.*

* *Z viteškim križem častne legije (Ehrenlegion), ki ga delí Francoska vlada posebno zasluženim možém, so zdaj ovenčane 3 nune na Francoskem, namreč: prednica nunskega samostana Esperance v Nancy-u, — prednica charité sester v Touluzu in pa prednica usmiljenih sester sv. Jožefa v Guadeloupu. Vse te gospé so prejele častni red za velike zasluge milosrčnosti svoje.*

Naši dopisi.

Iz Zagreba 18. julija. K. (*Letina in vinstvo na Hrvatskem.*) Uže smo mislili i se bali, da nam je dolgotrajno, skor neprestano deževje po pregovoru „blatno leto gladno leto“ vse „frunte“ vničilo, da bomo imeli „hudo leto“. Vendar pomladansko deževje je vsaj pri nas to dobro imelo, da je rastlinstvo naglo v vis poglalo. Ko so se oblaki pretrgali i topli solnčni dnevi nastopili, pokazalo se je, da vse lepo kaže. Zlasti kuruza je, da ne more lepša biti. Ljudje uže dolgo ne pomnijo tako bogatega leta, kakoršno bo letošnje. Koruza je uže začela metljice delati. Moja koruza je na prahi. Lansko se je celina skrčila, spomladi praha preoral, in koruze je na njej, da bi jo kar gledal. — Sená je dosta, pa tudi še dosta na senokoših. Vreme

* Čerkezi (Cirkezi) bivajo v Cirkaziji ali Čerkaziji, ki je dežela Azije na severni strani Kavkaza, in stanujejo v 8 okrajih. Sami se imenujejo A dehi, to je, ljudi, ki prebivajo v soteskah; Turki in Tatarji pa jih imenujejo čerkeze, to je, ljudi, ki glave režejo. Strašanski divjaki so, vere pa Muhamedanske; Čerkazke pa so jako krasne, zato posebno priljubljene Turškim haremom.

strašno kljubuje. Lepo vreme imamo komaj po 8 do 10 dni, potem pa zopet dež. Ječmen zimski i rž sta uže spravljena; kako bodeta plenila, se še ne vé. Klasje ni niti slabše niti lepše, nego je poprečno pri nas. Rž je bila visoka, da še nisem tolike videl. — Krompirja ni mnogo v grobéh, vsaj v mojem ne. — Najbolj smo se bali za sadje. Pa razen orehov, ki stojé proti vetru, je vse drugo obrodilo, na bregih obilneje, nego v nižavi. Bil sem te dni v vinogradu, poleg katerega je vélik sadúnosnik, ter se nisem mogel dosta načuditi, kako je vsako drevo obloženo s sadjem. Najobilneje so letos jabelka obrodila. — Na svojem fižolu sem to-le opazil. Predno je nastopilo deževje, posadil sem fižol, dobil je prva dva klična lista, ko deževje nastopi. Čez četiri dni začne žolteti in v desetih dneh bil je list žolt kakor vosek. Nu, sem si mislil, škoda za seme. Pa glej čudo! Ko je začelo gorko solnce spet po njem sijati, pričel je zopet zelenéti, i sedaj je kolce uže blizo vrha opletel ter cvetí, da je veselje! — Vinogradi so polni, skor nič manj nego lani. Trs je cvel, pa stoprv okoli Ivanja, med tem, ko druga leta uže okoli 10. junija cvetè. Množina je tuj, kakošna bo pa dobrína, to je vprašanje, na katero bodeta avgust i september odgovorila. Pregovor pravi: „kar avgust ne speče, to tudi september ne skuha.“ Kar ima letošnje hladno vreme dobrega, je to, da nimamo hudih vremen, toče i nevihte. — Naši vinski trgovci so lanske jeseni nakupovali strašno mnogo vina novega. Nekateri po 500 veder in še več. Velikih vinskih kupcev je pet. Od ovih sta dva, ki imata lastne vinograde. Eden ima vinograd 36 oralov eno uro od Zagreba. Sedaj je ondi še mlado trsje — bil je namreč vinograd še le predleti nasajen — za kakih 5 let bo pa dal v srednjem letu 2000 veder. Sicer pa pri nas oral vinograda, kakor ga „mož“ obdeluje, dá po 40—50 veder. Slučaji so uže bili, da je dal oral po 70 veder. Nikolić ga se ve da na najracionalnejši način obdeluje. Trsje je najplemenitejše. Vsake vrsti ga je po več oralov. Zato pa tudi njegovo vino večidel gre v inozemstvo. Letos ga pa, kakor je sam meni rekel, ni niti 200 veder prodal. Kdor Kranjcev hoče ne le dobro, nego izvrstno vino kupiti, gré naj k njemu. V večem kvantumu bi ga kupec dobil po 14 do 15 gold. Sicer pa leži v Zagrebških kletih preko 3000 veder vina. Lani v jeseni so naši vinski trgovci neizmerno veliko vina nakupili v nadi, da bode „Kranjac“ prišel, a ga ni bilo, i ga tudi ne bo. Ti ljudje imajo strašne izgube na obrestih, pa nikakovega izgleda, da se kupec najde za toliko množino vina. Dobi se pri njih pitno vino, kdor ga kolčikaj več vzame, po 6 do 7 for. Sicer so pa začeli vinski kupci iz Kranjske neposredno k „možu“ iti, kar je najbolje, ker navadno bolje vino dobé, pa tudi ceneje. Če se mu v tej kleti ali v tej gorici vino ne dopada, pa gre v drugo. Če se pogodi, zapečati vino, da „kaparo“ in pride po priložnosti z vozmi po-nj. Sicer se pa tudi danes ne vidi več toliko Kranjcev po vino doli priti, kolikor bi Hrvatsko vino zavoljo svoje dobrote zaslužilo. Sicer sem pa čul od naših ljudi, ki so na Kranjskem v krčmah Hrvatsko vino pili, da so tako razliko našli, da so se s krčmarjem sprli, češ, da to vino ni nikoli na Hrvatskem rastlo, ali pa, da ga je z dolencem zmešal. Tako pridejo na Kranjskem Hrvatska vina v slab glas! To je pač od nekđaj graje vredno ravnanje, da večina „birtov“ ne trpi poštenega vina v svojem hramu!

Iz Kranja 24. julija. L. J. — V Naklem in Strahinu okolice naše se je prikazala pri živini bolezen na parkljih in v gobcu. Mogoče je, da niso kôzli, ki so jih nedavno iz Slavonije ali Bosne v Tirole skozi te vasi gnali, te bolezní zatrosili, ker je, kakor slišimo, tudi v nekaterih družih krajih Kranjskega zdaj

ta kužna bolezen*); al gotovo je to, da še le potem se je tù prikazala bolezen. Vsakako bilo bi prav, da bi živina iz sumljivih krajev po železnici se vozila v druge kraje.

Iz Cola nad Vipavo 14. julija. — Nekaj jako veselega imam Vam, drage „Novice“, naznaniti danes. Naprej pa moram opomniti, da vesela ta novica se le tistim čitateljem bo prilegla, kateri v prihodnost gledajo, ne pa onim, kateri so, žalibog, kratkovidni in so jim misli in oči v prihodnost popolnoma zaprte. Pa kaj je tako posebno veselega? — bo radoveden prašal ta ali uni. Ste li morebiti kakošno zlato rudo našli ali kaj družega tacega? — Ne zlata ne srebra nismo našli; al naredili smo nekaj, kar bode vprihodnje zlatega denarja vredno. Naredili smo namreč letos s pomočjo državne podpore prav lepo gozdno drevesnico, dolgo 13 in široko 8 sežnjev, obzidano z močnim in visokim obzidjem in zasadili borovcev, smrek, največ pa mecesna, ki tako lepo kažejo, da o 2 letih jih bode veliko tisoč že za presajenje ugodnih. Zato, gospodje župani, posebno vi bližnji sosedje, že zdaj skrbite, da boste tako veliko množino pridno zasadili na Krasu podobni svet, kajti vi boste prvi s sadikami postreženi. Al dovolite, da vam nekaj na srce položim. Večidel po vseh županijah, razen Podkrajja, se nahaja neka gozdu strašno škodljiva žival, in to je koza. Ne bom obširno opisaval te gozdu zeló škodljive živali, vsaj vam priča zadosti naš, vam nasproti stoječi pašnik, od starega „avžlaka“ proti Colu, kjer so se koze pred 3 leti odstranile. Poglejte! že grmovje pokriva gole skale. Tedaj na noge, župani, občinski zastopniki in vsi, kar Vas je umnih mož, in delajte na vso moč na to, da se vragu vrat zavije, ki našim naslednikom zlata vredni zaklad krade. Naslonite se na postavo §. 499. občnega državljanskega zakonika in pa gozdno postavo od 3. dec. 1852. l., in nikar ne poslušajte onih, ki pravijo: „naj živi koza, vsaj jo je Bog vstvaril.“ Takim krivim prerokom recite, da Bog je tudi tatove vstvaril, tedaj naj tudi oni živijo in kradejo! Nikakor ne; možje! dolžnost nas veže, proč s tatom, to je, ven iz gozdov s kozami, in prepričali se boste, da sem le za Vaš dobiček govoril. Ali niste še le uni dan v 22. in 23. listu naših „Novic“ brali, kako neprecenljiv kapital je gozd in kako ga varovati treba? — ali ne vidite, kako si častita naša kmetijska družba na vso moč prizadeva, pospeševati blagostanje kmetovo in kako rado jej sl. ministerstvo kmetijstva denarne in druge podpore deli za mnogovrstne potrebe? Vse to vendar ni igrača, ampak dejanja so posamesnim krajem in deželam na korist. Po posredovanji častite kmetijske družbe smo prejeli podporo za napravo vodnjaka in tudi po njenem posredovanji od g. Šarnagelna, deželnega gozdnega nadzornika, sadik za zasadbo gozda. Naj zato v imenu naših občanov izrekam najtoplejšo zahvalo vsem gospodom, ki so nam pripomogli v to in uno. — Zdaj pa imam še nekaj na srcu, kar omeniti moram. Ni davno, kar je pri nas bil gosp. profesor Povše iz Gorice, od sl. ministerstva poslan, tukajšnjo živino ogledovat. Ta

*) Res se sem ter tje zdaj ta bolezen nahaja na Kranjskem, tudi v Ljubljani in okolici njeni. K sreči pa ni huda in se ozdravi, če jo le mazači ne „cajtajo“ z ostrimi in hudimi zdravili. Cunje z mrzlo vodo namočene naj se ovijajo okoli parkljev, gobec naj se rahlo móči z mrzlo vodo, okisano z jesihom in pridjanim medom; živina naj stoji na mehki stelji in jesti naj se jej daje mehka klaja (otrobovna vodi, frišne trave). To večidel zadostuje, če prisad v gobcu in na nogah ni že prestopil v gnjilino. Zdaj je treba, da se zdrava živina prestavi kam drugam iz okuženega hleva in loči od bolne. Vred.

blagi gospod je tako prijazen bil, da mi je vedno pred očmi. Naj bi njegovi dobri sveti, ki jih povsod daje, veliko sadú obrodili! — H koncu pa še to: ravno ko to pismo „Novicam“ pišem, razsaja burja tako silna, da bo še to, kar je letos po sili izrastlo, pokončala. Svet se je res nekako presukal: namesti spomladi smo imeli zimo, namesti leta pa spomlad. Naj po takem tudi namesti jeseni bode leto, potem morda vendar še kaj izraste, da bo mogoče živeti, sicer res ne vem, kaj bomo počeli.

Andrej Rov an, župan.

Ob enem s tem dopisom je vredništvo prejelo sledeče pismo iz Cola:

Ker v več krajih „bralna društva“ imajo, ki so po besedah „Novic“, da „na poduku stoji svét“, povsod zelo koristna, zato je naš namen tudi tukaj tako bralno društvo ustanoviti, katero se bode pričelo 1. dne velikega srpana. Dozdaj se je sicer vpisalo še le 16 udov, al upanje imamo, kedar se bo to društvo pričelo, da pristopi veliko udov, in potem zmirom več, ko bodo spoznali naši ljudje, koliko da taka društva koristijo s celó majhnimi stroški.

Začasni odbor bralnega društva v Colu:

Andrej Rov an, župan. Franjo Vad nu.

Maks Žig ur mlajši.

Iz Ljubljane. — Časi čedalje bolj prihajajo osorni. Ko je pretekli četrtek prišel nemški cesar v Salzburg in ga je odlična osoba vprašala, kako se počuti, jej je odgovoril, da „tako, kakor dopušča osornost današnjih dogodeb.“ Ker boj na Turškem ne zadeva neposredno Nemčije, morajo one cesarjeve besede kaj več pomeniti kakor le vojsko Srbije in Črnogore s Turki, — tolmačiti se smejo kot strah pred veliko Evropejsko vojsko, katere Nemčija ne bi mogla le od strani gledati. Al vprašanje je: kdo neki bode začel vojsko in proti komu? To je zastavica, ki je danes uganiti si nihče ne upa. Da pa se nekaj kuha, kar kaže na nevarnost Evropejske vojske, to se more posneti iz mnogih znamenj tudi v našem cesarstvu. „Pest. Lloyd“ poroča o ukazu, ki ga je dalo Ogersko ministerstvo kupčijstva vodstvom Ogerskih železnic, da naj bodo pripravljene, ako bi treba bilo prevaževati armadnih stvari. Na Českem so c. kr. okrajna glavarstva sklicala okrajne zastope v posvet, kako bi se, ako bi treba bilo, po najkrajši poti vojaščini podvrženi pripravili za odhod (mobilizirali). In iste te pozvedbe delajo zdaj cesarske deželne vlade po različnih deželah gledé na uradnike, ki so podvrženi vojaški službi. Kaj neki vse to pomeni? Res se sicer glasi latinski pregovor: „če hočeš mir imeti, bodi pripravljen za vojsko“; — ali pa to tudi zdaj veljá?

— (Vcenitev gozdov) po vrstilni tarifi začne se 27. dne t. m. v katastralni občini Šmartno in Pšata v prvem vrstilnem odseku Kranjskega cenilnega okraja.

— (Iz seje deželnega odbora 22. julija.) Vloga nekaterih Krških meščanov, naj bi se Krško mesto iz sedanje z okolico združene občine ločilo in samostojna mestna občina postala, se ne vsliši. — Za svojega zastopnika v cestnem odboru Senožeškem si je deželni odbor izbral Jožefa Zelena, bivšega načelnika tega cestnega odbora. — Deželni odbor je pritrdil, da se ljudska šola v Šentjerneji razširi na 3razredno šolo, ter da se tretjemu učitelju dá 400 gold. letne plače. — Za zidanje ljudske šole pri sv. Križu v Litijskem okrajnem glavarstvu se bode za leti 1877. in 1878. postavilo 3000 gld. v proračun normalno-šolskega zaklada pod tem pogojem, da za to zidanje tudi državna blagajnica da toliko podpore.

— (J. Krsnikove „Zgodovine Avstrijsko-ogerske monarhije“) 40 eksemplarov je z dopisom od 20. dne t. m. sl. c. k. namestnija Tržaška naročila za dež. šolski svét

v Gorici in Gradiski pri „Matici slov.“ Al žalibog, da v tem hipu ne more vstreči naročilu, ker je ova knjiga „Matici“ že vsa pošla. Drug natis se po takem res kaže nujen.

— (Ljubljanski porotniki.) IV. porotna sesija 1876. se začne 7. avgusta, izžrebanje porotnikov je bilo 13. julija popoldne. Glavni porotniki so: Vit. Zorsky Hugo, posestnik na Rožniku; Milavec Andrej, župan v Cerknici; Milavec Rudolf, trgovec, Černe Josip, mesar, oba v Ljubljani; Legat Franc, posestnik v Rakeku; Homan Friderik, kupčevalec v Radolici; Zupanec Janez, hišni posestnik v Ljubljani; Humer Janez, posestnik v Kranji; Auer Jurij, hišni posestnik v Ljubljani; Jakelj Janez, posestnik v Kranjski gori; Zupančič Janez, posestnik v Žalečah; Pirkovič Franc, posestnik iz Kolovrata. Škrbinec Jakob, hišni posestnik v Ljubljani; Šifrer Franc, posestnik v Kranji; Baumgartner Janez, hišni posestnik, Winkler Avgust, hišni posestnik, oba v Ljubljani; Homan Jože, pek v Loki; Kogovšek Anton, posestnik v Lazeh; Žitnik Alojzij, posestnik na Grosupljem; Domladič Jože, mlinar v Ilirski Bistrici; Doksat Ignacij, posestnik v Postojni; Mali Leopold, usnjar v Tržiču; Več Janez, hišni posestnik v Ljubljani; Eksler France, hišni posestnik v Kamniku; Marenčič Janez, kupčevalec v Kranji; Hudovernik Franc v Radolici; Lenče Miha, posestnik v Lavrici; Bukovec Martin, hišni posestnik v Toplicah; Dreo Aleksander, hišni posestnik v Ljubljani; Guzelj Janez, posestnik v Škofji Loki; Jerman Viktor, posestnik v Ljubljani; Gregorič Matija, hišni posestnik v Ljubljani; Lenarčič Jurij, posestnik v Bevkah; Sajevec Ferd., posestnik v Kranji; Čik Jurij, hišni posestnik, Lukman Franc, posestnik, oba v Ljubljani. — Dopolnilni porotniki so pa: Hren Florijan, posestnik; Rosman Janez, kovač; Bahovec France, hišni posestnik; Bah Janez, kupčevalec; Babnik Jakob, hišni posestnik; Čučak Franc, pek; Blaž Franc; malar; Seljan Anton, hišni posestnik; Petauer Jože, urar — vsi ti v Ljubljani.

— (Poslano.) Dovolite mi, drage „Novice“, da tudi jaz nekaj rečem o banki „Sloveniji“. „Slovenec“ priobčuje studije, kakor pravi, strokovnjaka; meni se pa — naj mi „Slovenec“ ne zameri — on zdi le diletant. Ko bi pisatelj res bil strokovnjak, ne bi banke kupčevalcu primerjal. Kupčevalecovo géslo je: več kapitala, več kupčije in toliko več dobička; ustanovnih stroškov on nima skoro nič. Trgovca, na priliko, z žitom in lesom ne potrebuje ta zraven kapitala družega nič kot „mernik in pošet“. Banka se prav za prav primerjati more le obrtniji, ki mora najprej popolnoma ustanovljena in organizirana biti, da z drugimi enakimi zavodi konkurirati more. Ko tiskarna ima vse stroje in priprave, kavarnar vse drago in lepo pohištvo, fijakar čeden voz in dobre konje itd., je njim kapital, ako ga ima, sveta stvar, ki se ga boji dotakniti. Ako pa tak kapital, namesti da bi se množil, se neprenehoma zmanjšuje, je to znamenje, da občinstvo zavoda ne podpira. Ker je pa občinstvo po navadi trmasto in se težko dá predrugačiti, je sprevidnemu obrtniku razvidno, da je treba spreči, da se reši še večje škode. Banka naša je bila sijajno organizirana, kapitala jej ni manjkalo. Stroške in škode imele bi premije poplačati, in vse to bilo bi se zgodilo, ako bi banka imela zdatne moralične in materialne podpore. — Po bankinih računih je bilo zgube 1873. leta 44.613 gld. 53 kr., 1874. leta 63.588 gld. 35 kr., 1875. leta 41.586 gld., skupaj 149.787 gld. 98 kr. — To je žalosten dokaz, da banka nima prave podpore, ne rečem pa, da vodstvo nima zmožnosti potrebne. Slovenčev strokovnjak misli te rane s doplačo celiti in ž njo delničarjem večo škodo odbiti. Naj mu verjame, kdor hoče! Jaz ne vidim rešitve, če je dohod-

kov po premijah le kakih 30.000 gold., stroškov pa za samo režijo kakih 21.000 gold. Kje pa je potem fond za povračilo škod? od kod utegnejo delničarji pričakovati vsaj po 5 od 100 gold. obresti za kapital, ki so ga banki izročili? Kakega večega dohodka po dividendah imajo pričakovati le v neznani dalji bodočnosti — na unem svetu, kjer ni treba niti jesti niti piti, na katerega menda dobrovoljni strokovnjak apelira.

En delničar,

ki ni strokovnjak, pa le navaden gospodar.

— (*Turki v Ljubljani.*) Enajst pravih, ne domačih Turkov, ki so jih Črnogorci nad Klekom vjeli, se je pripeljalo danes zjutraj v Ljubljano. Tu so bili nekaj časa v Šentpeterski kosarni, potem se pa po Rudolfovi železnici odpeljali v Celovec, kjer bodo internirani za časa vojske in rejeni na stroške Avstrije. Ti ljudje so jako divjih in strašnih obrazov.

— (*Zoper „Turško vlačugo“ na Dunaji*), kakor „Politik“ po vsi pravici imenuje judovsko „N. fr. Pr.“, se je v Avstriji vnel hud srd vseh pravičnih ljudi brez razločka narodnosti in vere. Ta nesramni list, ki se je že od nekaj najbolj odlikoval s sovraštvom do Slovanov, zasramuje zdaj za človeške pravice boreče se Jugoslovane s tako predrznostjo in hvalisa Turke, da mora vsakemu pravičnemu človeku se gnjusiti. Zadnji čas mu je prišel v tem tudi smešni list „Floh“ na pomoč. Kdor kaj tacega piše, je lump, in komur je to všeč, nič boljšega. Kdor s Turki drži, ni človek, ampak divja zver, kakor oni sami, ki take kanibalske grozovitosti uganjajo. Mislimo, da bodo vsaj Slovenci take nesramne liste popustili.

— (*Slavna podoba glave Jezusa Kristusa*) je videti v reduti še do pondeljka. Od jutri (četrtek) je vstopnina vsak dan le 10 soldov. Naj nikdo ne zamudi ta krasni umotvor si do nedelje pogledati.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — 20. dne t. m. sta se sošla cesar Avstrijski in cesar Nemški v Salzburgu. Ministrov svojih nista imela seboj. To je znamenje, da presvitla vladarja s tem shodom nista imela družega namena kakor pozdraviti se prijazno o priliki, ko je cesar nemški potoval v toplice Gaštajnske in vtrditi sklepe Reichstadske. Oficijozna „National-Ztg.“ z ozirom na Salzburški shod cesarjev med drugim v daljem članku piše to-le: „Vsakdo danes vidi, da se dalje ne sme in ne more vzdržavati socialno stanje, ki surovemu narodu daje neomejeno oblast nad milijoni družih narodov samo zato, ker se je to stanje skozi več stoletij vkoreninilo in so podjarmljeni narodi v robstvu zgubili sposobnost, da svoj žalostni položaj z lastno močjo polajšajo. Proti Hercegovcem, Bosnjakom in Bolgarom pelje Turek vojsko, kateri dela le na to, da bi podavil narode, požgal njihova sela, in kar ljudi ostane, jih gnal v sužnost. Sme li Evropa z mirno dušo gledati tak boj? Naša misel je ta, da je dolžnost Evropejske kulture in človeštva, da se prva prilika porabi za končanje barbarske vojske.“ — Da so dnevi Turškega barbarstva pri kraji, kaže tudi to, da se Romanija in Grška pripravljate na vojsko proti Turčiji.

— Čedalje huje so agitacije „ustavoverne“ stranke Dunajske in doljno-avstrijske proti novi pogodbi Avstrijsko-ogerski. Konec ustavoverskih shodov je zmirom in povsod resolucija za golo personalno unijo!

Iz Trsta. — Volitve za Tržaški zbor, ki je ob enem mestni in deželni zbor, bodo v jeseni. Lahóni so

že začeli mreže razpenjati, da bi vjeli take okoličane, ki ne sprevidijo, kaj sebični lahón in liberalec hoče.

Iz Galicije. — Za nove volitve v deželni zbor se delajo že po vsi deželi priprave; Poljaci na svojo roko, Rusini pa tudi na svojo — političnega programa pa nikjer ni! Deset let goni žalibog večina Poljakov politiko tako, da so zmirom močan steber centralistični sistemi in so najbolj krivi, da Avstrija ne pride do federalizma, ki sta ga nameravala Potocki in Hohenwart in ki edini more pomiriti narode njene.

Iz Turškega bojišča. — Turki in za njimi „turški“ listi so z nekako ponosnostjo naznanili ofensivo, t. j. da bodo zdaj oni zgrabili Srbe in Črnogorce, ko so do zdaj le odbijali napade. A kako se jim je ta „ofensiva“ oponesla, kaže resnica, da niso nikjer niti eno ped se naprej pomaknili, pač pa zgubili mnogo ljudi, bojnega orodja in živeža. Tedaj je tudi do danes še vse pri starem, kolikor je iz najnovejših poročil razvidno. Na eni strani vlečejo Turki od vseh krajev svoje trume skup, na drugi pa je ustajnikov povsod čedalje več, ker jih deloma klic bratov, deloma turške grozovitosti v orožje spravljajo. Rumunija se pripravlja za boj, kakor se je pripravljala Srbija, namreč na tihem. Opravičena je občna misel Slovanov, da bo Rumunija o pravem času skočila kviško, kakor Srbija in Črnagora, ki ste se dolgo obotavljali, a slednjič vendar storili po volji naroda.

Zdaj stojé reči tako: Lešjanin je imel ob Timoku krvave praske z Osmanom-pašo, a odločne zmage ni bilo; prav tako Alimpić poleg Bjelina, ki dozdej vendar še ni v Srbskih rokah. Tretja vojna Srbska, ki je vzela Mali Zvornik, je imela hude napade, pa jih vse odbila. Dozdej še ni nobenega Turka na Srbski zemlji, toraj se Srbi, dasiravno so v manjšini, junaško bojujejo. — Pri Bjelini je Srbska komisija zdaj konstatirala, kar se je le govorilo, namreč da se preoblečeni Ogrji med Turki zoper Slovane bojujejo. Našla je med mrtvimi Turki veliko „honvedov“ (deželnih brambovcev Ogerskih). Kaj bo Andrassy k temu rekel?! — Turki, posebno Čerkesi, uganjajo neprenehoma take grozovitosti, da je zdaj že Turška vlada bila primorana zažugati ostre kazni tistim, ki bi bili pri tem zasačeni, in naložila poveljnikom odgovornost za vojake. A kaj pomaga to, ko so ulemi (Turški duhovniki) razprostrli Mohamedov prapor in po vsi deželi oznanujejo boj za vero, to je boj vsem nemohamedancem, kristjanom in drugim, brez ozira na spol in starost! — Pa še druga nevarnost pretí Evropi, namreč kuga, ker Turki pokopljujejo le svoje mrtve, druge pa puščajo nepokopane. Najnovejši telegrami poročajo o slavni zmagah Zacha, Dučića in Antića, v katerih je sila Turka padlo. Černajev je po dogovoru s knezom popustil Ak-Palanko in pozicije na Babini glavi, ker so nevarne in za boj nevažne, ter premenil svoj načrt. Turki, ki so za njim pridrli, so vse krščanske vasi požgali in prebivalce pomorili. — Turški telegrami oznanujejo, da je Muktar-paša Črnogorce pod vodstvom kneza Nikice pri Nevesinji potolkel; pa to bo zopet turška laž, ker se nikjer ne potrjuje.

Kursi na Dunaji 25. julija.

5% metaliki 65 fl. 90 kr.	Ažijo srebra 101 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 69 fl. — kr.	Napoleonori 9 fl. 60 kr.

Loterijne srečke:

v Gradcu	} 22. julija 1876:	14.	83.	10.	37.	63.
na Dunaji		75.	29.	61.	60.	69.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 5. avgusta.